

Asistență juridică



Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Care sunt costurile unui proces și cine ar trebui să le suporte în mod normal?

Cheltuielile de asistență judiciară secundară (*antrinė teisinė pagalba*) sunt cheltuieli de la a căror plată solicitantul este scutit, și anume: cheltuielile de judecată în cadrul procedurilor civile, cheltuielile de procedură constituțională, costurile procedurilor administrative, cheltuielile aferente cauzelor în instanță referitoare la o contravenție, cheltuielile legate de audierea unei acțiuni civile introduse într-o cauză penală, cheltuielile de apărare și de reprezentare în cadrul procedurilor (inclusiv procedurile de recurs și de casație, indiferent de cine le inițiază), cheltuielile aferente procedurilor de executare prevăzute în Instrucțiunile pentru executarea hotărârilor, aprobate de ministrul justiției, precum și cheltuielile legate de pregătirea documentelor procedurale, colectarea probelor, traducerea și reprezentarea în procedurile preliminare de soluționare extrajudiciară a litigiilor, în cazul în care o astfel de procedură este prevăzută de lege sau de o hotărâre judecătorească. Cheltuielile de deplasare sunt, de asemenea, plătite în cazul în care prezența solicitantului este obligatorie, astfel cum este prevăzut de lege sau recunoscut de instanță.

În litigiile transfrontaliere în materie civilă și comercială, asistența judiciară garantată de stat acoperă:

1. costurile de interpretare;
2. costurile aferente traducerii cererii de asistență judiciară și a documentelor justificative;
3. costurile aferente traducerii actelor de procedură esențiale solicitate de instanță sau de autoritatea competentă și prezentate de solicitant;
4. cheltuielile de deplasare care trebuie suportate de solicitant în cazul în care persoanele care au legătură cu cauza solicitantului trebuie să fie prezente în instanță în temeiul legislației lituaniene sau al unei hotărâri judecătorești, iar instanța decide că persoanele în cauză nu pot fi audiate în mod satisfăcător de instanță prin alte mijloace.

În litigiile transfrontaliere în care solicitantul își are domiciliul sau reședința obișnuită în Republica Lituania, asistența judiciară garantată de stat acoperă costurile legate de:

1. asistența judiciară acordată în Lituania înainte de primirea unei cereri de asistență judiciară într-un alt stat membru al Uniunii Europene în care este audiată cauza sau în care trebuie executată hotărârea;
2. traducerea cererii de asistență judiciară și a documentelor justificative.

Dacă aveți dreptul la asistență judiciară secundară finanțată de stat în proporție de 100 %, sunteți scutit de la plata acestor costuri. Dacă aveți dreptul doar la asistență judiciară parțială, trebuie să plătiți restul cheltuielilor.

2 Ce presupune asistența juridică?

Asistența judiciară primară (*pirminė teisinė pagalba*) și asistența judiciară secundară (*antrinė teisinė pagalba*), precum și medierea extrajudiciară garantată de stat (*valstybės užtikrinama neteisminė mediacija*) se acordă în conformitate cu procedura prevăzută în Legea Republicii Lituania privind asistența judiciară garantată de stat (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*).

Ar trebui să solicitați asistență judiciară primară dacă aveți nevoie de informații juridice, de consiliere juridică, de pregătirea documentelor pentru autoritățile de stat sau municipale, de asistență pentru soluționarea alternativă a litigiilor sau de pregătirea unei tranzacții. Furnizorii de asistență judiciară primară formulează, de asemenea, cereri de divorț prin acordul soților, convenții de divorț, cereri de emitere a unei hotărâri judecătorești, obiecții la cererile creditorilor, cereri de autorizare judiciară de vânzare sau de ipotecare a bunurilor imobile, cereri de autorizare judiciară de acceptare a unei moșteniri și cereri de autorizare judiciară prealabilă de a încheia tranzacții care au ca obiect activele unei persoane aflate în incapacitate juridică sau cu capacitate juridică limitată într-un anumit domeniu.

Asistența judiciară primară este disponibilă în orice municipalitate lituaniană.

Ar trebui să solicitați asistență judiciară secundară dacă aveți nevoie de pregătirea actelor de procedură, de apărare sau de reprezentarea de către un avocat în cadrul procedurilor judiciare, inclusiv în procedurile de executare, de reprezentare în cursul etapei extrajudiciare preliminară a unui litigiu, în cazul în care o astfel de procedură este impusă de lege sau de o hotărâre judecătorească sau de scutirea de la plata onorariilor avocaților, a cheltuielilor de judecată și a altor costuri.

Dacă doriți soluționarea pe cale amiabilă a unui litigiu civil, ar trebui să solicitați mediere extrajudiciară garantată de stat.

Deciziile privind asistența judiciară secundară sau medierea extrajudiciară garantată de stat sunt luate de către Serviciul de asistență juridică garantată de stat (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

Toate informațiile privind asistența judiciară garantată de stat pot fi găsite pe [site-ul web](#) al Sistemului informatic al serviciilor de asistență judiciară (*Teisinės pagalbos paslaugų informacinės sistemos* – TEISIS).

3 Care sunt cerințele pentru acordarea asistenței juridice?

Asistența judiciară primară se acordă cetățenilor lituanieni, cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene, persoanelor care au reședința legală în Lituania sau în alt stat membru al Uniunii Europene și persoanelor care au dreptul la o astfel de asistență în temeiul acordurilor internaționale la care Lituania este parte. Toate persoanele enumerate mai sus au dreptul la o consultare gratuită de o oră pe această temă, indiferent de situația lor financiară.

Furnizorii de asistență judiciară primară vor oferi consiliere cu privire la soluționarea unui litigiu pe cale extrajudiciară, vor furniza informații privind sistemul juridic, legile și alte acte juridice, vor oferi asistență pentru elaborarea unei tranzacții și pentru completarea unei cereri de asistență judiciară secundară, după caz, sau vor pregăti actele de procedură prevăzute de lege. Asistența judiciară primară este refuzată în cazul în care: pretențiile solicitantului sunt vădit nefondate; solicitantul a beneficiat deja de consiliere amplă cu privire la aceeași chestiune; este clar că persoana în cauză poate obține consiliere din partea unui avocat fără asistență judiciară garantată de stat; cererea nu se referă la drepturile și interesele legitime ale persoanei, cu excepția cazurilor de reprezentare prevăzute de lege; sau se abuzează de asistența judiciară garantată de stat sau de drepturile materiale sau procedurale.

Asistența judiciară secundară se acordă aceluiași grup de persoane, dar face obiectul unei evaluări a bunurilor personale (sau familiale) și a veniturilor personale.

Asistența judiciară secundară poate fi acordată persoanelor ale căror active personale (sau familiale) și venituri personale anuale din ultimele 12 luni nu depășesc nivelurile normative stabilite de guvernul lituanian pentru a beneficia de asistență judiciară. Rețineți că persoanele care solicită asistență judiciară secundară trebuie să furnizeze detalii privind bunurile lor mobile și imobile și cele ale soțului/soției lor.

Indiferent de activele personale (sau familiale) sau de venitul anual personal, asistența judiciară secundară gratuită poate fi acordată, de exemplu: victimelor infracțiunilor; beneficiarilor prestațiilor de securitate socială; persoanelor cu handicap grav, recunoscute ca fiind inapte de muncă sau care au împlinit vârsta de pensionare și pentru care s-a stabilit un grad de nevoi speciale considerabile în conformitate cu procedura prevăzută de lege; și altor persoane enumerate la articolul 12 din Legea privind asistența judiciară garantată de stat.

Asistența judiciară secundară este refuzată în cazul în care: pretențiile solicitantului sunt vădit nefondate;

reprezentarea în cauză nu este valabilă; solicitantul invocă un prejudiciu moral pentru calomnie, dar nu a suferit niciun prejudiciu material; cererea se referă la o creanță care decurge direct din activitățile comerciale sau independente ale solicitantului; solicitantul poate avea acces la serviciile juridice necesare fără a recurge la asistență judiciară garantată de stat; cererea nu se referă la încălcarea drepturilor solicitantului, cu excepția cazurilor de reprezentare prevăzute de lege; cererea pentru care se solicită asistență judiciară secundară a fost transferată solicitantului cu scopul de a obține asistență judiciară garantată de stat; solicitantul abuzează de asistența judiciară garantată de stat sau de drepturile sale materiale sau procedurale; reclamantul refuză să plătească o parte din costurile fixe aferente asistenței judiciare secundare; examinarea temeiniciei cererii arată că eventualele costuri ale asistenței judiciare secundare ar depăși valoarea creanței financiare (interese financiare); solicitantului i s-a acordat asistență judiciară secundară într-o altă cauză, dar a refuzat să plătească costurile fixe aferente asistenței judiciare secundare sau o parte din acestea până la termenul stabilit.

Medierea extrajudiciară garantată de stat poate avea loc dacă cel puțin una dintre părțile la litigiu are dreptul la asistență judiciară secundară.

În litigiile transfrontaliere, în cazul în care bunurile personale (sau familiale) și veniturile personale ale persoanelor fizice care au reședința legală într-un alt stat membru al Uniunii Europene depășesc nivelul normativ stabilit de guvern, dar indică faptul că acestea nu sunt în măsură să suporte cheltuielile de judecată, Serviciul de asistență juridică garantată de stat trebuie să stabilească dacă persoana în cauză este în măsură să plătească cheltuielile de judecată, luând în considerare costul vieții în celălalt stat membru în care persoana respectivă își are domiciliul sau reședința obișnuită, și poate decide să acorde asistență judiciară secundară. În acest caz, aspectul dacă solicitantul are dreptul la asistență judiciară, având în vedere patrimoniul său personal (sau familial) și venitul personal, este evaluat în conformitate cu legislația locului în care își are domiciliul sau reședința obișnuită.

4 Poate fi obținută asistență juridică pentru toate litigiile?

Da, cu excepția litigiilor transfrontaliere. În litigiile transfrontaliere, asistența judiciară garantată de stat se acordă în materie civilă și comercială.

5 Există o procedură specifică pentru urgențe?

Da. În cazul în care prezența unui avocat al apărării sau a unui reprezentant autorizat este obligatorie în cadrul procedurilor penale, avocatul care furnizează servicii de asistență judiciară secundară este numit de anchetatorul din faza de urmărire penală, de procuror sau de instanța sesizată cu judecarea cauzei.

6 De unde pot obține formularul de cerere privind asistența juridică?

Formularul de cerere de asistență judiciară secundară, împreună cu documentele suplimentare și formularul de cerere de mediere extrajudiciară garantată de stat, împreună cu documentele suplimentare, pot fi găsite pe [site-ul privind asistența judiciară garantată de stat](#).

Pentru litigiile transfrontaliere, [formularul de cerere](#) care trebuie depus este disponibil pe portalul e-justiție.

7 Ce documente trebuie depuse cu formularul de cerere privind asistența juridică?

Documentele care trebuie depuse pot fi găsite pe site-ul privind asistența judiciară garantată de stat: <https://vgtp.lrv.lt/en/links/requests>

Pentru litigiile transfrontaliere:

1. Formularul de cerere de asistență judiciară (care trebuie semnat de solicitantul de asistență judiciară sau de reprezentantul autorizat al acestuia, acesta din urmă trebuind să facă dovada autorizării).
2. Dovada identității: pașaport, carte de identitate, permis de ședere permanentă sau temporară în Lituania/intr-un stat membru al Uniunii Europene.
3. Documente în sprijinul cererii (de exemplu, hotărârile judecătorești deja pronunțate în cazul

- dumneavoastră, contractul, dacă cererile dumneavoastră se referă la executarea unui contract etc.).
4. Un certificat (sau un atestat) eliberat de autoritatea competentă din statul dumneavoastră de reședință, care să ateste că aveți dreptul să primiți asistență judiciară gratuită în propriul stat în conformitate cu legislația statului respectiv.

8 Unde trebuie depusă cererea de asistență juridică?

Serviciului de asistență judiciară garantată de stat:

Odminių g. 3, 01122 Vilnius;
Tel. 8 700 00 211
Fax 8 700 35 004
E-mail: teisinepagalba@vgtpt.lt

9 Cum pot afla dacă am dreptul la asistență juridică?

Cerere adresată Serviciului de asistență judiciară garantată de stat.

10 Ce ar trebui să fac în cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică?

Să depuneți o cerere, împreună cu documentele necesare, la Serviciul de asistență judiciară garantată de stat.

11 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică, cine îmi va alege avocatul?

Serviciul de asistență judiciară garantată de stat.

12 Asistența judiciară acoperă toate cheltuielile de judecată?

Dacă vi se acordă asistență judiciară cu finanțare din partea statului în proporție de 100 % a cheltuielilor de asistență judiciară, sunteți scutit de plata onorariilor avocaților și a cheltuielilor de judecată. Dacă vi se acordă asistență judiciară împreună cu finanțare din partea statului a cheltuielilor de asistență judiciară, va trebui să suportați partea rămasă din cheltuielile cu onorariile avocaților și din cheltuielile de judecată. Rețineți că nu există nicio scutire de la plata cheltuielilor de judecată suportate de cealaltă parte la diferend, astfel încât, în cazul în care o persoană inițiază o procedură judiciară, iar cererea este respinsă de instanță, instanța poate dispune ca persoana respectivă să suporte cheltuielile de judecată suportate de cealaltă parte la diferend. În astfel de cazuri, statul nu vă scutește de plata cheltuielilor de judecată suportate de cealaltă parte.

13 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi doar asistență juridică parțială, cine va suporta restul costurilor?

Cheltuielile sunt suportate de persoana care beneficiază de asistență judiciară parțială.

14 Asistența juridică acoperă, de asemenea, cheltuielile legate de căile de atac?

Da, asistența judiciară secundară este disponibilă, de asemenea, pentru pregătirea unei căi de atac și pentru reprezentarea în fața curții de apel. Ar trebui remarcat faptul că, în cazul în care s-a acordat asistență judiciară secundară în primă instanță, trebuie depusă o nouă cerere, împreună cu toate documentele necesare, pentru a obține asistență judiciară secundară pentru procedura căii de atac, iar Serviciul de asistență judiciară garantată de stat va evalua dacă sunteți eligibil pentru asistență judiciară în cadrul căii de atac.

15 Asistența juridică poate fi retrasă înainte de încheierea procesului (sau chiar revocată după proces)?

Da, în cazul în care se constată că persoana căreia i s-a acordat asistență judiciară nu a prezentat informații sau a furnizat informații false pentru a obține asistență judiciară de stat. Asistența judiciară poate fi, de asemenea, retrasă la cererea persoanei respective sau în cazul în care se constată că persoana respectivă utilizează în mod abuziv asistența judiciară, nu cooperează cu avocatul etc.

16 Pot contesta decizia prin care mi s-a refuzat cererea de asistență juridică?

Da. O decizie luată de Serviciul de asistență judiciară garantată de stat poate fi contestată în fața Comisiei lituaniene de contencios administrativ (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) (Vilniaus g. 27, Vilnius) sau a Tribunalului Administrativ Regional din Vilnius (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) (Žygimantų g. 2, Vilnius) în termen de o lună de la primirea deciziei.

17 Cererea de asistență juridică are ca efect suspendarea termenului de prescripție?

Nu.

Ultima actualizare: 01/08/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.